

Міністерство освіти і науки України
Київський університет імені Бориса Грінченка
Кафедра бібліотекознавства та інформології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
О.Б. Жильцов
“04” * 09 2017 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДЕРЖАВНА ІНФОРМАЦІЙНА ПОЛІТИКА

напрямок підготовки 6.020102 «Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія»

галузь знань 0201 «Культура»

Інститут журналістики

2017–2018 рік

Робоча програма «Державна інформаційна політика» для студентів за напрямом підготовки 6.020102 «Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія» галузі знань 0201 «Культура». – 2017. – 32 с.

Розробник: Воскобойнікова-Гузєва Олена Вікторівна, доктор наук із соціальних комунікацій, старший науковий співробітник, завідувач кафедри бібліотекознавства та інформології.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри бібліотекознавства та інформології

Протокол №1 від 28 серпня 2017 року

Завідувач кафедри бібліотекознавства
та інформології

О.В. Воскобойнікова-Гузєва

Години відповідають робочому навчальному плану

Заступник директора з науково-методичної
та навчальної роботи

О.А. Росінська

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	4
Структура програми навчальної дисципліни	6
I. Опис предмета навчальної дисципліни	6
II. Тематичний план навчальної дисципліни	7
III. Програма	8
Змістовий модуль 1.	8
Змістовий модуль 2.	10
IV. Навчально-методична карта дисципліни «Державна інформаційна політика»	13
V. Плани семінарських занять	14
VI. Завдання для самостійної роботи	16
VII. Система поточного та підсумкового контролю	18
VIII. Методи навчання	21
IX. Методичне забезпечення курсу	21
X. Завдання до модульних контрольних робіт	22
XI. Питання до екзамену	24
XII. Рекомендована література	26
<i>Законодавчі і нормативно-правові документи</i>	26
<i>Базова</i>	27
<i>Додаткова</i>	28
<i>Інформаційні ресурси</i>	30
Методичні рекомендації до підготовки семінарського заняття	31
Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів	31

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з дисципліни «Державна інформаційна політика» є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою бібліотекознавства та інформології на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності «Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія», відповідно до навчального плану денної форми навчання.

Курс «Державна інформаційна політика» покликаний формувати теоретичну та прикладну бази фахівця з книгознавства, бібліотекознавства, бібліографознавства, тому метою його вивчення є ознайомлення із базовими положеннями та особливостями формування та реалізації державної інформаційної політики в Україні та світі, тенденціями розвитку інформаційного простору України, аналіз функціонування основних його складових, пояснення сутності системи забезпечення інформаційної безпеки України.

Мета курсу полягає в узагальненні та систематизації сучасної системи поглядів, теоретичних та методологічних підходів стосовно чинників формування державної політики України у сфері засобів масової інформації, бібліотечно-інформаційної та книговидавничої діяльності.

Завданнями курсу є :

- ознайомлення студентів із специфікою формування та розвитку сучасної інформаційної політики (на світовому, регіональному, національному рівнях);
- вивчення нормативно-правової бази національної інформаційної політики;
- дослідження особливостей, пріоритетів та проблем формування та забезпечення інформаційного простору держави;
- усвідомлення ролі бібліотечно-інформаційних установ у формуванні інформаційного суспільства та гарантуванні інформаційної рівності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- основні напрями й завдання державної інформаційної політики;
- основні шляхи вдосконалення інформаційної політики України та її нормативно-законодавчого забезпечення;
- проблеми формування єдиного інформаційного простору та входження України у світовий інформаційний простір;
- засади і форми гарантування інформаційної безпеки особистості, суспільства й держави;
- завдання закладів освіти і культури в реалізації ДІП та Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні.

На основі отриманих знань студент повинен **вміти**:

- використовувати термінологію інформаційної політики в науково-практичній діяльності;
- аналізувати, узагальнювати і оцінювати форми і наслідки реалізації ДІП з теоретичних позицій;
- визначати та прогнозувати перспективи реалізації державних і міждержавних стратегій, концепцій, доктрин у сфері інформаційної політики і розвитку інформаційного простору;
- характеризувати соціально-економічні результати реалізації ДІП;
- володіти методикою формування прогностичних документів з розвитку інформаційної та бібліотечно-інформаційної сфер діяльності в умовах розвитку інформаційного суспільства.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 108 год., із них 16 год. – лекції, семінари – 12 год., мк – 4 год., самостійна робота – 40 год., екзамен – 36 год. Студентам надається список рекомендованої до вивчення літератури та перелік інформаційних ресурсів мережі Інтернет для опрацювання. Викладання дисципліни розраховано на один семестр та завершується екзаменом.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет: сукупність основних напрямів і способів діяльності держави, спрямованих на одержання, використання, поширення, зберігання та захист інформації.

Курс:	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS: 3 кредити</p> <p>Змістові модулі:</p> <p>Загальний обсяг дисципліни (години): 108 годин</p> <p>Тижневих годин: 2 години</p>	<p>Шифр та назва галузі знань</p> <p>0201 Культура</p> <p>Шифр та назва напрямку: <u>6.020102</u></p> <p><u>«Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія»</u></p> <p>Освітньо-кваліфікаційний рівень «бакалавр»</p>	<p>Варіативна</p> <p>Рік підготовки: 4.</p> <p>Семестр: 7.</p> <p>Аудиторні заняття: <i>28 годин</i>, з них: Лекції (теоретична підготовка): <i>16 годин</i> Семінари – <i>12 годин</i> МК – <i>4 години</i> Самостійна робота – <i>40 годин</i> Іспит – <i>36 годин</i></p>

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин							
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних	Семинарських	Індивідуальна робота	Самостійна робота	Підсумковий контроль
Змістовий модуль I.									
Державне регулювання інформаційної сфери в Україні									
1	Державна інформаційна політика і розвиток інформаційного законодавства в Україні	9	4	2		2		5	
2	Розвиток інформаційного суспільства в Україні	7	2	2		2		5	
3	Сучасний стан інформаційного простору України.	9	4	2				5	
4	Інформаційна безпека України	9	4	2		2		5	
	<i>Модульна контрольна робота</i>	2							2
	Разом	36	14	8		6		20	2
Змістовий модуль II.									
Державна інформаційна політика в бібліотечно-інформаційній та видавничій сфері									
5	Розвиток інформаційного суспільства та роль бібліотечно-інформаційних установ у світі	9	4	2		2		5	
6	Основи державного регулювання у сфері бібліотечно-інформаційної діяльності	7	4	2				5	
7	Пріоритетні напрями розвитку бібліотечної системи України	9	4	2		2		5	
8	ДІП у галузі книговидання та популяризації читання	9	4	2		2		5	
	<i>Модульна контрольна робота</i>	2							2
	Разом	36	14	8		6		20	2
	Семестровий контроль: іспит	36							36
	Разом за навчальним планом	108	28	16		12		40	4/36

III. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль I.

Державне регулювання інформаційної сфери в Україні

Тема 1. Державна інформаційна політика і розвиток інформаційного законодавства в Україні (2 год.)

Сутність державної інформаційної політики (ДІП) як навчальної дисципліни. Предмет ДІП. Функції ДІП. Основи теорії ДІП. Наукові основи розробки концепції ДІП. Понятійно-категоріальний апарат ДІП. Сутність, об'єкт та функції ДІП України.

Конституційно-правові засади ДІП України. Нормативно-правові механізми ДІП. Розвиток нормативно-правового забезпечення ДІП та його системність. Проблеми розробки й прийняття Інформаційного Кодексу України.

Діяльність Державного комітету інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України. Національна рада України з питань телебачення та радіомовлення. Державний комітет зв'язку та інформатизації України. Президент України, Кабінет Міністрів України, РНБО та ВР України (комітети) в управлінні та регулюванні інформаційної сфери.

Семінар 1. Нормативно-правові засади державної інформаційної політики (2 год.).

Тема 2. Розвиток інформаційного суспільства в Україні (2 год.).

Концепції інформаційного суспільства. Становлення інформаційного суспільства у розвинутих країнах світу. Базові характеристики інформаційного суспільства. Теорії та стратегії розбудови інформаційного суспільства. Роль інформаційної культури у формуванні інформаційного суспільства. Чинники інформаційної культури (технологічний, комунікативний, психологічний). Формування «глобального інформаційного суспільства» як проблема формування особистості, здатної до самоосвіти (самонавчання й самовиховання).

Прогностична модель становлення інформаційного суспільства в Україні. Стратегія інтеграції України до глобального інформаційного суспільства. Проблеми розвитку інформаційного суспільства та інформаційної безпеки, бібліотечно-інформаційної та видавничої сфери. Україна та міжнародний досвід впровадження електронного документообігу й електронного урядування.

Головні напрями здійснення сучасної державної інформаційної політики: забезпечення свободи слова; сприяння вільному доступу до суспільно значущої інформації; збереження суспільної моралі, захист честі й гідності особистості; сприяння конкуренції у сфері засобів масової інформації; залучення інвестицій у розвиток ІКТ та їх пільгове оподаткування; сприяння відкритості та

прозорості органів державної влади й місцевого самоврядування; захист самобутності української культури й мови; переведення культурної спадщини держави в цифровий формат; захист інтересів найбільш уразливих категорій громадян в інформаційній сфері; боротьба з неналежним використанням сучасних інформаційних технологій; гарантування інформаційної безпеки; захист персональних даних; охорона недоторканності приватного життя.

Семінар 2. Концепції інформаційного суспільства. Особливості розвитку інформаційного суспільства в Україні (2 год.).

Тема 3. Сучасний стан інформаційного простору України (2 год.).

Поняття інформаційного простору (ІП). Філософські та інформаційно-технологічні підходи до розуміння ІП. Технічні характеристики та технічний захист інформаційного простору України.

Протиріччя між медіа-ринком, який має тенденцію до монополізації, та демократичними процесами. Домінування медіахолдингів. Влада медіа (медіакратія) як загроза реальному народовладдю.

Інформаційний простір як ключовий механізм формування політичного простору та забезпечення взаємодії влади й суспільства. Перетворення політики на медіапроцес. Віртуалізація політичного простору, поява гіперреальності, синтез інформаційних та розважальних повідомлень у інфопотоці.

Міжнародний імідж й державний брендінг України як фактори її національної безпеки. Мова та мовна політика як сфера інформаційного протиборства.

Нові суб'єкти інформаційного простору України (2014 р.): Український кризовий медіа-центр, Об'єднаний інформаційно-аналітичний центр «Єдина Країна», Інформаційно-аналітичний центр Ради національної безпеки і оборони України.

Тема 4. Інформаційна безпека України (2 год.)

Засади державної політики у сфері забезпечення інформаційної безпеки. Інформаційно-психологічна та політична безпека держави в умовах формування глобального громадянського суспільства. Доктрина інформаційної безпеки України. Стратегія національної безпеки України.

Інформаційна безпека та співробітництво України з ЄС у медійному просторі. Безпека Інтернету як сфера співробітництва державних й недержавних організацій України та ЄС. Ініціативи ЄС щодо співробітництва з Україною в інформаційній сфері та питання подолання кіберзлочинності й попередження кібервійн.

Зовнішні інформаційні загрози, засади та механізми їх локалізації. Аналіз, прогнозування, моніторинг інформаційних викликів та загроз. Дисбаланс та кризові явища в національному інформаційному просторі. Інформаційний

суверенітет. Вироблення рекомендацій у сфері інформаційної безпеки. Безпека інформаційних та телекомунікаційних систем. Інформатизація суспільних інститутів. Центри зберігання, оброблення та розповсюдження інформації.

Роль і можливості бібліотечно-інформаційних установ у протистоянні зовнішнім інформаційним загрозам і впливам.

Семінар 3. Стратегії національної та інформаційної безпеки України (2 год.).

Змістовий модуль II.

Державна інформаційна політика в бібліотечно-інформаційній та видавничій сфері

Тема 5. Розвиток інформаційного суспільства та роль бібліотечно-інформаційних установ у світі (2 год.)

Окінавська хартія глобального інформаційного суспільства і завдання бібліотечно-інформаційних установ. Олександрійський маніфест ІФЛА. Бібліотеки, музеї, архіви як незамінний компонент культурної, освітньої та інформаційної інфраструктури суспільства.

Роль і місце бібліотек, музеїв, архівів світу у забезпеченні громадянам рівних можливостей доступу до інформації, розробленні освітнього, наукового, культурного контенту, забезпечення рівноправного та вільного доступу до нього, збереженні його розмаїття. Програма ЮНЕСКО «Інформація для всіх». Проекти Світової цифрової бібліотеки та Європейської цифрової бібліотеки, принципи організації та доступу до ресурсів, партнери та учасники.

Бібліотечні установи як суттєві елементи європейської культурної політики щодо інформації та комунікаційних технологій, адаптації особистості до життя в інформаційному суспільстві.

Семінар 4. Круглий стіл «Бібліотеки, архіви, інформаційні центри – гаранті рівних можливостей доступу до інформації» (2 год.).

Тема 6. Основи державного регулювання у сфері бібліотечно-інформаційної діяльності (2 год.)

Роль і місце закладів культури, освіти, науки в реалізації ДПП в Україні.

Основні засади, принципи та методи державного регулювання у сфері бібліотечно-інформаційної діяльності. Законодавче забезпечення бібліотечно-інформаційної діяльності. Закони України «Про бібліотеки і бібліотечну справу» (1995), «Про обов'язковий примірник документів» (1999), «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки».

Феномен державної бібліотечної політики як складової загальнодержавної ДПП. Внесок бібліотечних асоціацій у розробку й удосконалення бібліотечно-інформаційного законодавства, в організацію та управління бібліотечною

справою. Модельний Бібліотечний кодекс для держав-учасниць СНД.

Державна цільова програма як метод розв'язання найважливіших проблем галузі. Концепція Державної цільової програми інноваційного розвитку української культури на 2009–2013 роки. Державна цільова національно-культурна програма «Бібліотека – ХХІ» як складова Національної програми інформатизації. Реалізація Програми збереження бібліотечних та архівних фондів на 2000–2005 рр. (1999). Проект Концепції Державної програми збереження бібліотечних фондів на період до 2020 р.

Місце бібліотек України у реалізації Державної цільової програми популяризації вітчизняної книговидавничої продукції на 2009–2012 рр. (2008) та Державної цільової програми підтримки та розвитку читання на період до 2015 р. (2009).

Тема 7. Пріоритетні напрями розвитку бібліотечної системи України (2 год.)

Програмні документи з визначення пріоритетних напрямів розвитку вітчизняної бібліотечної системи України на межі ХХ–ХХІ ст. Основні положення Концепції розвитку бібліотечної справи на Україні до 2005 р. (1992).

Проблеми інформатизації бібліотечної справи і проект Національної системи електронних бібліотек (1998), Державної програми автоматизації бібліотек України.

Роль бібліотек у розбудові держави та формуванні громадянського суспільства, проблеми ефективного використання їх інформаційного потенціалу. Указ Президента України «Про невідкладні заходи щодо розвитку бібліотек України» (2000). Пріоритетні напрями удосконалення бібліотечно-інформаційної діяльності, представлені у «Державній програмі розвитку діяльності Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського на 2005–2010 роки» (2004), Національній доктрині розвитку інформаційно-бібліотечної справи в Україні (2003), Концепції розвитку сільськогосподарських бібліотек України (2005). Концепції і програми розвитку провідних бібліотечно-інформаційних закладів України – Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, Національної історичної бібліотеки України, Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В.О.Сухомлинського.

Основні етапи розробки стратегії розвитку вітчизняної бібліотечної справи до 2025 р. Проект Концепції розвитку бібліотек України до 2020 р., представлений робочою групою секції директорів ОУНБ Української бібліотечної асоціації. Діяльність робочої групи Міністерства культури України та Української бібліотечної асоціації з розробки концепції та проекту Стратегії розвитку бібліотечної справи України до 2025 р. (2014–2016). Прийняття Стратегії розвитку бібліотечної справи України до 2025 р. «Якісні зміни бібліотек задля сталого розвитку України» (2016) та подальші кроки з її

реалізації.

Семінар 5. Стратегія розвитку бібліотек України до 2025 року (2 год.).

Тема 8. Державна інформаційна політика у галузі книговидання та популяризації читання (2 год.)

Основні засади, принципи та методи державного регулювання у сфері книговидання та книгорозповсюдження. Законодавче забезпечення видавничої діяльності. Роль громадських організацій та об'єднань у формуванні та реалізації ДПП в частині розвитку книговидавничої галузі та популяризації читання.

Цілі та завдання Державної цільової програми популяризації вітчизняної книговидавничої продукції на 2009–2012 рр. (2008) та Державної цільової програми підтримки та розвитку читання на період до 2015 р. (2009). Об'єднання попередніх програм у межах Концепції Державної цільової національно-культурної програми популяризації видавничої продукції та читання на 2014–2018 рр. (2013). Створення належних умов для формування читацької культури, духовно-ціннісних орієнтацій та задоволення естетичних потреб, підвищення культурного, професійного та інтелектуального рівня населення України як вектор реалізації ДПП.

Соціологічні дослідження читацьких уподобань українського суспільства.

Семінар 6. Програми і проекти підтримки книговидання та популяризації читання в Україні (2 год.).

IV. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ

«Державна інформаційна політика»

Разом: 108 год., лекції – 16 год., семінари -12 год., мк – 4 год., самостійна - 40, екзамен- 36 год.

Тиждень	1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовний модуль I					Змістовний модуль II			
Державне регулювання інформаційної сфери в Україні					ДІП в бібліотечно-інформаційній та видавничій сфері			
Лекції								
Теми лекцій	Державна інформаційна політика і розвиток інформаційного законодавства в Україні. 1б.	Розвиток інформаційного суспільства в Україні. 1б.	Сучасний стан інформаційного простору України. 1б.	Інформаційна безпека України. 1б.	Розвиток інформаційного суспільства та роль бібліотечно-інформаційних установ у світі. 1б.	Основи державного регулювання у сфері бібліотечно-інформаційної діяльності 1б.	Пріоритетні напрями розвитку бібліотечної системи України 1б.	ДІП у галузі книговидання та популяризації читання 1б.
Теми семінарських занять	Нормативно-правові засади державної інформаційної політики. 1+10 б.	Концепції інформаційного суспільства. Особливості розвитку ІС в Україні. 1+10 б.		Стратегії національної та інформаційної безпеки України. 1+10 б.	Круглий стіл 1+10 б.		Стратегія розвитку бібліотек України до 2025 року. 1+10 б.	Програми і проекти підтримки книговидання та популяризації читання в Україні 1+10 б.
Самостійна робота	5	5	5	5	5	5	5	5
МК	25 балів				25 балів			
ПК	Екзамен (40 балів) Усього 164 бали							

V. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль 1.

Державне регулювання інформаційної сфери в Україні

Семінар 1. Нормативно-правові засади державної інформаційної політики (2 год.).

1. Понятійно-категоріальний апарат ДІП.
2. Сутність, об'єкт та функції ДІП України.
3. Конституційно-правові засади ДІП України. Нормативно-правові механізми ДІП.
4. Розвиток нормативно-правового забезпечення ДІП та його системність. Інформаційний Кодекс України.
5. Вплив міжнародного інформаційного права на український правовий простір.
6. Міжнародні та міждержавні договори України в інформаційній сфері.

Базова література: 1-4, 13, 14, 18, 19.

Додаткова література: 23-25, 29, 34.

Семінар 2. Концепції інформаційного суспільства. Особливості розвитку інформаційного суспільства в Україні (2 год.).

1. Зміст і сутність понять «інформаційне суспільство», «суспільство знань».
2. Концепції та моделі інформаційного суспільства.
3. Розвиток концепції інформаційного суспільства у роботах Й Масуди, Д.Белла, Ф.Вебстера, П.Друкера, М.Кастельса, Е.Тоффлера та ін.
4. Основні засади та Стратегія розвитку інформаційного суспільства в Україні.
5. Розвиток е-демократії, е-економіки, е-комерції, е-медицини в країні.
6. Реалізація проектів з розвитку е-культури та е-освіти в Україні.

Базова література: 1-4, 8, 14, 18, 19.

Додаткова література: 23-26, 30.

Семінар 3. Стратегії національної та інформаційної безпеки України (2 год.).

1. Основи державної політики у сфері забезпечення інформаційної безпеки.
2. Доктрина інформаційної безпеки України.

3. Стратегія національної безпеки України.
4. Інформаційно-психологічна та політична безпека держави в умовах формування глобального громадянського суспільства.
5. Завдання і можливості бібліотечних, інформаційних, архівних установ у протистоянні зарубіжній інформаційній агресії.
6. Бібліотеки як центри підтримки громадян в умовах воєнної загрози, робота з внутрішньо переміщеними особами.

Базова література: 5, 10, 12, 13, 17, 18.

Додаткова література: 23, 28-34, 39, 41-43.

Змістовий модуль 2.

Державна інформаційна політика в бібліотечно-інформаційній та видавничій сфері

Семінар 4. Круглий стіл «Бібліотеки, архіви, інформаційні центри – гаранті рівних можливостей доступу до інформації» (2 год.).

Питання для обговорення:

- завдання бібліотек, архівів, інформаційних центрів в умовах розвитку глобального інформаційного суспільства;
- проблеми інформаційної нерівності та «інформаційної бідності»;
- реалізація Програми ЮНЕСКО «Інформація для всіх» у різних країнах світу;
- Світова цифрова бібліотека та участь в ній установ та закладів України;
- Колекції Європейської цифрової бібліотеки, український контент у Європіані;
- перспективи розвитку бібліотек, архівів, інформаційних центрів як місць доступу до інтелектуального надбання людства.

Базова література: 1, 3, 4, 6, 7

Додаткова література: 24-27, 29, 30, 33, 38-40.

Семінар 5. Стратегія розвитку бібліотек України до 2025 року.

1. Основні етапи та концептуальні засади розробки Стратегії розвитку бібліотек України до 2025 року.
2. Зміст стратегічних напрямів розвитку бібліотечно-інформаційної сфери України.
3. Короткостроковий, середньостроковий та довгостроковий план дій по реалізації Стратегії.

Базова література: 1, 3, 4, 6, 7

Додаткова література: 29, 30, 38, 39.

Семінар 6. Програми і проекти підтримки книговидання та популяризації читання в Україні

1. Законодавче забезпечення видавничої діяльності.
2. Роль громадських організацій та об'єднань у формуванні та реалізації ДПП в частині розвитку книговидавничої галузі та популяризації читання.
3. Пріоритети діяльності Української асоціації видавців та книго розповсюджувачів.
4. Цілі та завдання Державної цільової програми популяризації вітчизняної книговидавничої продукції на 2009–2012 рр. (2008).
5. Зміст Державної цільової програми підтримки та розвитку читання на період до 2015 р. (2009).
6. Мета і завдання Концепції Державної цільової національно-культурної програми популяризації видавничої продукції та читання на 2014–2018 рр. (2013).

Базова література: 3, 4, 7, 19

Додаткова література: 22, 24, 25, 29, 30, 38, 39

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль I.

Державне регулювання інформаційної сфери в Україні

– 20 год.

1. Проаналізувати визначення сутності, об'єкту та функції ДПП України за різними джерелами (2-3 джерела). Результати оформити у вигляді таблиці.

Джерело інформації	Назва поняття	Зміст поняття	Примітки
--------------------	---------------	---------------	----------

Порівняти визначення, зробити самостійний висновок. Представити роботу для перевірки. – **5 годин.**

2. Ознайомитися із Стратегією розвитку інформаційного суспільства в Україні. Охарактеризувати основні поняття та напрями її реалізації. Розробити модель становлення інформаційного суспільства в Україні у вигляді схеми, таблиці, презентації. Представити роботу для перевірки. – **5 годин.**

3. Дати визначення інформаційного простору країни, враховуючи філософські та інформаційно-технологічні підходи до розуміння ІІ. З використанням щорічних звітів Національної ради з питань телебачення та радіомовлення, наукових публікацій, інших джерел інформації окреслити основні проблеми розвитку ІІ та шляхи їх вирішення. Результати представити у вигляді короткого реферату (3-5 стор.) або презентації. Представити роботу для перевірки. – **5 годин.**

4. Ознайомитися із змістом Доктрини інформаційної безпеки України та Стратегії національної безпеки України, науковими публікаціями з питань інформаційної та національної безпеки. Визначити основні напрями їх реалізації та проблеми, що виникають в умовах зовнішньої інформаційної експансії. Результати представити у вигляді короткого реферату (3-5 стор.) або презентації. Представити роботу для перевірки. – **5 годин.**

Змістовий модуль II.

Державна інформаційна політика в бібліотечно-інформаційній та видавничій сфері – 20 год.

5. Проаналізувати Окінавську хартію глобального інформаційного суспільства, Олександрійський маніфест ІФЛА, Програму ЮНЕСКО «Інформація для всіх». Визначити пріоритети участі бібліотек, архівів, музеїв, інформаційних центрів у реалізації зазначених програмних документів. Результати представити у вигляді короткого реферату (3-5 стор.) або презентації. Представити роботу для перевірки. – **5 годин.**

6. Проаналізувати сайти проектів Світової цифрової бібліотеки та Європейської цифрової бібліотеки, їх ресурси та наповнення колекцій окремими країнами, установами. Дати порівняльну характеристику участі окремої країни або установи (за вибором студента) в обох проектах. Результати представити у вигляді короткого реферату (3-5 стор.) або презентації. Представити роботу для перевірки. – **5 годин.**

7. Ознайомитися із змістом Стратегії розвитку бібліотечної справи України до 2025 р. «Якісні зміни бібліотек задля сталого розвитку України» (2016), проаналізувати основні напрями реалізації стратегії, висловити власне бачення змістового наповнення будь-якого з двох пріоритетних напрямів та подальших кроки з їх реалізації. Результати представити у вигляді короткого реферату (3-5 стор.) або презентації. Представити роботу для перевірки. – **5 годин.**

8. Ознайомитися із змістом Концепції Державної цільової національно-культурної програми популяризації видавничої продукції та читання на 2014–2018 рр., проаналізувати можливі напрями реалізації програми, долучити відомості про основні видавничі проекти, що підтримуються на державному рівні, проекти популяризації читання тощо. Результати представити у вигляді короткого реферату (3-5 стор.) або презентації. Представити роботу для перевірки. – **5 годин.**

Карту самостійної роботи, де визначено форми академічного контролю, успішність (бали) і термін виконання самостійної роботи студентами, подано у вигляді табл. 6.1.

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль I. Державне регулювання інформаційної сфери в Україні			
Тема 1. Державна інформаційна політика і розвиток інформаційного законодавства в Україні.	Семінарське заняття, екзамен	5	I
Тема 2. Розвиток інформаційного суспільства в Україні	Семінарське заняття, екзамен	5	IV
Тема 3. Сучасний стан інформаційного простору України	Екзамен	5	V
Тема 4. Інформаційна безпека України	Семінарське заняття, модульний контроль, екзамен	5	VI
Змістовий модуль II. Державна інформаційна політика в бібліотечно-інформаційній та видавничій сфері			
Тема 5. Розвиток інформаційного суспільства та роль бібліотечно-інформаційних установ у світі	Семінарське заняття, самостійна робота, екзамен	5	VII
Тема 6. Основи державного регулювання сфери бібліотечно-інформаційної діяльності	Екзамен	5	VIII
Тема 7. Пріоритетні напрями розвитку бібліотечної системи України	Семінарське заняття, екзамен	5	IX
Тема 8. ДІП у галузі книговидавництва та популяризації читання	Семінарське заняття, модульний контроль, екзамен	5	X-XI
<i>Разом: 40 год.</i>		<i>Разом: 40 балів</i>	

VII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Державна інформаційна політика» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип покрокової звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й

терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 7.1, табл. 7.2.

Таблиця 7.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1	Відвідування лекцій	1	8	8
2	Відвідування семінарських занять	1	6	6
3	Виконання завдання з самостійної роботи (домашнього завдання)	5	8	40
4	Робота на семінарському занятті	10	6	60
5	Модульна контрольна робота	25	2	50
максимальна кількість балів 164				

Розрахунок: $164:60=2,7$

Студент набрав: 150

Оцінка: $150:2,7 = 56$ (бал за семестр), додається екзамен (max 40 балів)

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.

Методи письмового контролю: модульна контрольна робота.

Таблиця 7.2

Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих грубих помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок

D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Загальні критерії оцінювання успішності студентів:

Високий (творчий) рівень компетентності.

A (90–100) = 5 (відмінно) – студент виявляє особливі творчі здібності, демонструє глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих джерелах; уміння аналізувати явища, які вивчаються, у їхньому взаємозв'язку та розвитку, чітко й лаконічно, логічно та послідовно відповідати на поставлені запитання; демонструє вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач; переконливо аргументує відповіді.

Достатній (конструктивно-варіативний) рівень компетентності.

B (82–89) = 4 (добре) – студент демонструє міцні ґрунтовні знання навчального матеріалу; вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці; вільно розв'язує практичні вправи та задачі; самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.

C (75–81) = 4 (добре) – студент має міцні знання навчального матеріалу; уміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; у цілому самостійно застосовувати їх на практиці; виправляти допущені помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи на підтвердження своїх думок.

Середній (репродуктивний) рівень компетентності.

D (69–74) = 3 (задовільно) – студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання та розуміння основних положень, але його знання мають загальний характер; має труднощі з наведенням прикладів при поясненні явищ і закономірностей; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких значна кількість суттєвих.

E (60–68) = 3 (задовільно) – студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні; його знання мають фрагментарний характер, має

труднощі з наведенням прикладів при поясненні явищ і закономірностей; допускає суттєві помилки.

Низький (рецептивно-продуктивний) рівень компетентності.

F_X (35–59) = 2 (незадовільно з можливістю повторного складання) – студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу; не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований; не вміє застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач; допускає значні помилки.

F (1–34) = 2 (незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни) – студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання та відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів; повністю не знає матеріал, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно.

VIII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні*: лекція (традиційна, проблемна), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- *Практичні*: вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних завдань.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

IX. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- опорні конспекти лекцій;
- навчальні посібники;
- робоча навчальна програма;
- засоби підсумкового контролю (комплект завдань для модульних контрольних робіт);
- завдання для ректорського контролю знань студентів з навчальної дисципліни «Державна інформаційна політика».

X. ЗАВДАННЯ ДО МОДУЛЬНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Змістовий модуль I.

Державне регулювання інформаційної сфери в Україні

1. Сутність поняття «державна інформаційна політика».
2. Об'єкт та функції державної інформаційної політики (ДІП).
3. Чинники, пріоритети, напрями реалізації ДІП.
4. Класифікація різновидів інформації та форм захисту інформації в українському законодавстві.
5. Правове регулювання обігу відкритої, таємної та конфіденційної інформації.
6. Сутність поняття «відкритість інформації», «вільний доступ до інформації» .
7. Право громадян на вільний доступ до інформації як міжнародно-правова норма.
8. Сутність поняття «інформаційна безпека».
9. Загрози, виклики, вразливості й ризики як основні категорії в теорії та практиці інформаційної безпеки.
10. Основні способи протидії загрозам, реагування на виклики та керування ризиками в сфері інформаційних відносин.
11. Державна політика у сфері ЗМІ.
12. Особа, суспільство та держава як суб'єкти інформаційних відносин.
13. Упровадження новітніх інформаційних технологій і розвиток телерадіоінформаційної інфраструктури.
14. Розвиток видавничої справи як складова ДІП.
15. Сутність поняття «національна безпека», «національн інформаційна безпека».
16. Інтернет та інші «високі технології» як зняряддя інформаційних війн.
17. Світові інформаційні війни та міжнародні аспекти інформаційної безпеки.
18. Інформаційні війни у вимірах загроз та викликів національній й міжнародній безпеці.
19. Проблеми інтеграції України до європейського інформаційного суспільства.
20. Концепції і моделі розбудови інформаційного суспільства.
21. Розвиток концепції інформаційного суспільства у роботах Й. Масуди, Д.Белла, Ф.Вебстера.
22. Розвиток концепції інформаційного суспільства у роботах Друкера, М.Кастельса, Е.Тоффлера та ін.
23. Основні засади формування інформаційного суспільства в Україні.
24. Пріоритети і проблеми формування інформаційного суспільства в Україні.

25. Розвиток е-демократії, е-економіки, е-комерції, е-медицини в країні.
26. Реалізація проектів з розвитку е-культури в Україні.
27. Реалізація проектів з розвитку е-освіти в Україні.
28. Мова та мовна політика як сфера інформаційного протиборства (приклад України).
29. Основні засади Доктрини інформаційної безпеки України.
30. Основні напрями реалізації Стратегії інформаційної безпеки України.

Змістовий модуль II.

Державна інформаційна політика в бібліотечно-інформаційній та видавничій сфері

1. Роль і місце бібліотек, музеїв, архівів світу у забезпеченні громадянам рівних можливостей доступу до інформації.
2. Роль і значення програми ЮНЕСКО «Інформація для всіх».
3. Розвиток бібліотечно-інформаційної діяльності як складова ДІП.
4. Основні засади державної підтримки розвитку бібліотечної справи в Україні. Довгострокова стратегія розвитку.
5. Стратегія розвитку бібліотечної справи України до 2025 р. «Якісні зміни бібліотек задля сталого розвитку України».
6. Концептуальні засади Стратегії розвитку бібліотечної справи України до 2025 р.
7. Пріоритетні напрями Стратегії розвитку бібліотечної справи України до 2025 р.
8. Роль громадських організацій та об'єднань у формуванні та реалізації ДІП у сфері бібліотечно-інформаційної діяльності.
9. Розвиток видавничої справи як складова ДІП.
10. Основні засади державної підтримки видавничої справи як складова національної інформаційної політики.
11. Популяризація читання як національна стратегія.
12. Програми популяризації читання в європейських країнах.
13. Сфера впливу Державної цільової національно-культурної програми «Бібліотека – XXI» як складової Національної програми інформатизації.
14. Пріоритетні напрями реалізації Державної цільової національно-культурної програми «Бібліотека – XXI».
15. Сутність організаційно-правових засад державної політики у сфері бібліотечно-інформаційної діяльності.
16. Сутність організаційно-правових засад державної політики у сфері книговидавничої та книгорозповсюджувальної діяльності.
17. Основні етапи та складові формування державної цільової програми.
18. Характеристика основних етапів та складових вироблення стратегії розвитку окремого напрямку або сфери діяльності.

19. Роль громадських організацій та об'єднань у формуванні та реалізації ДІП в частині розвитку книговидавничої галузі та популяризації читання.
20. Діяльність Української асоціації видавців та книгорозповсюджувачів.

XI. ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ

Теоретичні питання:

1. Сутність поняття «державна інформаційна політика».
2. Об'єкт та функції державної інформаційної політики (ДІП).
3. Чинники, пріоритети, напрями реалізації ДІП.
4. Класифікація різновидів інформації та форм захисту інформації в українському законодавстві.
5. Правове регулювання обігу відкритої, таємної та конфіденційної інформації.
6. Сутність поняття «відкритість інформації».
7. Право громадян на вільний доступ до інформації як міжнародно-правова норма.
8. Сутність поняття «інформаційна безпека».
9. Загрози, виклики, вразливості й ризики як основні категорії в теорії та практиці інформаційної безпеки.
10. Основні способи протидії загрозам, реагування на виклики та керування ризиками в сфері інформаційних відносин.
11. Державна політика у сфері ЗМІ.
12. Особа, суспільство та держава як суб'єкти інформаційних відносин.
13. Упровадження новітніх інформаційних технологій і розвиток телерадіоінформаційної інфраструктури.
14. Розвиток видавничої справи як складова ДІП.
15. Сутність поняття «національна безпека», «національн інформаційна безпека».
16. Інтернет та інші «високі технології» як зняряддя інформаційних війн.
17. Світові інформаційні війни та міжнародні аспекти інформаційної безпеки.
18. Інформаційні війни у вимірах загроз та викликів національній й міжнародній безпеці.
19. Проблеми інтеграції України до європейського інформаційного суспільства.
20. Концепції і моделі розбудови інформаційного суспільства.
21. Основні засади формування інформаційного суспільства в Україні.
22. Мова та мовна політика як сфера інформаційного протиборства (приклад України).

23. Основні засади доктрини й стратегії інформаційної безпеки України.
24. Роль і місце бібліотек, музеїв, архівів світу у забезпеченні громадянам рівних можливостей доступу до інформації.
25. Роль і значення програми ЮНЕСКО «Інформація для всіх».
26. Розвиток бібліотечно-інформаційної діяльності як складова ДІП.
27. Основні засади державної підтримки розвитку бібліотечної справи в Україні. Довгострокова стратегія розвитку.
28. Стратегія розвитку бібліотечної справи України до 2025 р. «Якісні зміни бібліотек задля сталого розвитку України».
29. Розвиток видавничої справи як складова ДІП.
30. Основні засади державної підтримки популяризації видавничої продукції та читання.

Аналітичні питання:

10 тестових завдань до кожного білета

Практичні завдання:

1. Розкрийте сутність, критерії та показники ДІП.
2. Висвітліть цілі ДІП.
3. Дайте оцінку теоретичним особливостям вироблення та реалізації ДІП.
4. Дайте оцінку значущості інформаційних пріоритетів в українському державотворенні.
5. Схарактеризуйте організаційно-правові засади ДІП України.
6. Поясніть необхідність сталого розвитку інформаційної сфери держави.
7. Розкрийте сутність сучасних механізмів управління та регулювання ДІП.
8. Схарактеризуйте принципи та науково-методичні засади аналізу ДІП.
9. Дайте характеристику внутрішнього стану національної інформаційної політики України.
10. Визначте та оцініть фактори зовнішнього впливу на національну інформаційну політику України.
11. Визначте особливості зарубіжного досвіду вироблення та реалізації ДІП.
12. Схарактеризуйте стан нормативно-правової бази ДІП та шляхи її вдосконалення.
13. Визначте сферу впливу Закону України «Про інформацію».
14. Охарактеризуйте структуру Закону України «Про інформацію».
15. Визначте сферу впливу Закону України «Про доступ до публічної інформації».
16. Охарактеризуйте структуру Закону України «Про доступ до публічної інформації».
17. Визначте сферу впливу Закону України «Про Основні засади розвитку

інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки».

18. Охарактеризуйте структуру Закону України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки».

19. Охарактеризуйте призначення та структуру Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні.

20. Визначте сферу впливу Закону України «Про основи національної безпеки України».

21. Охарактеризуйте структуру Закону України «Про основи національної безпеки України».

22. Визначте сферу впливу та охарактеризуйте структуру Стратегії національної безпеки України.

23. Визначте сферу впливу та охарактеризуйте структуру Доктрини інформаційної безпеки України.

24. Висвітліть цілі програми ЮНЕСКО «Інформація для всіх».

25. Визначте сферу впливу Державної цільової національно-культурної програми «Бібліотека – XXI» як складової Національної програми інформатизації.

26. Дайте оцінку пріоритетним напрямам реалізації Державної цільової національно-культурної програми «Бібліотека – XXI».

27. Розкрийте сутність організаційно-правових засад державної політики у сфері бібліотечно-інформаційної діяльності.

28. Розкрийте сутність організаційно-правових засад державної політики у сфері книговидавничої та книгорозповсюджувальної діяльності.

29. Охарактеризуйте основні етапи та складові формування державної цільової програми.

30. Охарактеризуйте основні етапи та складові вироблення стратегії розвитку окремого напрямку або сфери діяльності.

XI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Законодавчі і нормативно-правові документи

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України (ВВР).– 1996.– № 30.– ст. 141. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=254%EA%2F96-%E2%F0. – Назва з екрана.

2. Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки : Закон України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : uazakon.com/document/fpart03/idx03936.htm. – Назва з екрана.

3. Про доступ до публічної інформації : Закон України. 13 січня 2011 року №2939-VI. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon1.rada.gov.ua/cgi-

bin/laws/main.cgi?nreg=2939-17. – Назва з екрана.

4. Про інформацію : Закон України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, № 48, ст.650. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2657-12>. – Назва з екрана.

5. Про основи національної безпеки України : Закон України від 19 червня 2003 р. № 964-IV. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=964-15. – Назва з екрана.

6. Про невідкладні заходи щодо розвитку бібліотек України : указ Президента України від 22 берез. 2000 р. № 490/2000. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : nbuv.gov.ua/law/00_nzrb.html. – Назва з екрана.

7. Про схвалення Концепції Державної цільової національно-культурної програми популяризації видавничої продукції та читання на 2014–2018 рр. [Електронний ресурс] : розпорядження Кабінету Міністрів України від 10.04.2013 р. № 257-р. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/257-2013-%D1%80#n10>. – Назва з екрана.

8. Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні [Електронний ресурс] : розпорядження Кабінету Міністрів України від 15.05.2013 р. №386-р. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/386-2013>. – Назва з екрана.

9. Державна програма розвитку діяльності Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського на 2005–2010 рр., затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 25 серп. 2004 р. № 1085 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.nbuv.gov.ua/law/04_dprnb.html. – Назва з екрана.

10. Доктрина інформаційної безпеки України [Електронний ресурс]: затверджена Указом Президента України від 8 липня 2009 року. N 514/2009. – Режим доступу : zakon.nau.ua/doc/?uid=1093.5417.1. – Назва з екрана.

11. Закон України «Про систему Суспільного телебачення і радіомовлення в Україні» [Електронний ресурс] / Портал Верховної Ради України, база «Законодавство України» – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=485%2F97-%E2%F0>. – Назва з екрана.

12. Стратегія національної безпеки України : затверджена Указом Президента України від 12 лютого 2007 року № 105/2007 Електронний ресурс. [Режим доступу]: zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=105%2F2007. – Назва з екрана.

Базова

13. Дзьобань О. Теоретичні основи національної безпеки України : навч. посібник / Дзьобань О., Соснін О. – Київ : Освіта України, 2009.

14. Інформаційна політика України: європейський контекст : монографія / Л. В. Губерський та ін. – Київ, 2007.– 360 с.

15. Інформаційне суспільство: антологія. Посібник / Ожеван М.А.,

Новохатько Л.М., Піскорська Г.А., Запорожець О.Ю., Кучмій О.П., Швець О.В. – Київ: ІМВ, 2006.

16. Кормич Б.А. Організаційно-правові засади політики інформаційної безпеки України / Б. А. Кормич. – Одеса, 2003. – 471 с.

17. Масові комунікації : підручник. – Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008.

18. Міжнародна інформаційна безпека у глобалізованому світі // Україна у системі міжнародної безпеки : монографія / За заг. ред. О. С. Власюка; НІПМБ при РНБО України. – Київ, 2009. – Частина 3.

19. Нестеряк Ю. В. Державна інформаційна політика України: теоретико-методологічні засади : монографія / Ю. В. Нестеряк. – Київ : НАДУ, 2014. – 292 с.

20. Почепцов Г.Г. Інформаційна політика: навч. посіб / Г.Г. Почепцов, С.А. Чукут. – Київ: Знання, 2006.

Додаткова

21. Всеобщая декларация прав человека. Принята и провозглашена в резолюции 217 А (III) Генеральной Ассамблеи от 10 декабря 1948 года [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_015.

22. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод. Офіційний переклад затверджено Міністерством закордонних справ України 27 січня 2006 року. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MU50K02U.html. – Назва з екрана.

23. Конвенція про кіберзлочинність [Електронний ресурс] : ратифіковано із застереженнями і заявами Законом України № 2824-IV (2824-15) від 07.09.2005 р. – Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=994_575. – Назва з екрана.

24. Женевська Декларація принципів. Побудова інформаційного суспільства: глобальна задача в новому тисячолітті. 12 грудня 2003 року. «Електронний ресурс. [Режим доступу]: aritu.org.ua/wsis/dp. – Назва з екрана.

25. Женевський План дій Побудова інформаційного суспільства: глобальна задача в новому тисячолітті. 12 грудня 2003 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://aritu.org.ua/wsis>. – Назва з екрана.

26. Туніське зобов'язання [України] [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://aritu.org.ua/wsis/tz>. – Назва з екрана.

27. Туніська програма для інформаційного суспільства. Електронний ресурс. [Режим доступу]: aritu.org.ua/wsis/tp. – Назва з екрана.

28. Про інформаційний суверенітет та інформаційну безпеку України : проект Закону № 207 від 07.07.1998. Електронний ресурс. [Режим доступу]: gska2.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_2?id=&pf3516=1207&skl=4. – Назва з

екрана.

29. Воскобойнікова-Гузєва О. Бібліотечні установи як джерело протистояння зарубіжній інформаційній агресії у вітчизняних інформаційних комунікаціях / Воскобойнікова-Гузєва О. // Проблеми суспільної безпеки в процесі розвитку соціальних мереж : монографія / В. Попик (кер. проекту), В. Горовий, О. Онищенко та ін. ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В.І.Вернадського. – Київ, 2015. – С. 158–183.

30. Воскобойнікова-Гузєва О. В. Стратегії розвитку бібліотечно-інформаційної сфери України: генезис, концепції, модернізація : монографія / О. В. Воскобойнікова-Гузєва ; наук. ред. Г. І. Ковальчук ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. — Київ : Академперіодика, 2014. – 362 с.

31. Горбулін В.П., Додонов О.Г., Ланде Д.В. Інформаційні операції та безпека суспільства: загрози, протидія, моделювання. К.: Інтертехнологія, 2009. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.poiskbook.kiev.ua/art/gdl/gdl.pdf. – Назва з екрана.

32. Горовий В.М. Національні інформаційні процеси в умовах глобалізації : монографія / В.М. Горовий ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В.І. Вернадського. – Київ, 2015. – 332 с.

33. Гранчак Т. Соціокультурний дискурс російських національних бібліотек як джерело визначення пріоритетних маркерів національної пам'яті / Тетяна Гранчак // Бібліотечний вісник. – 2015. – №4 (228). – С. 14–22.

34. Е - боротьба в інформаційних війнах та інформаційне право : монографія / За ред. д.е.н. М. Швеця. - К.: НДЦПІ АПрН України, 2007.

35. Концепція розвитку бібліотек України : проект (5.12.2012) [Електронний ресурс] / Українська бібліотечна асоціація : офіц. сайт. – Режим доступу : [http://ula.org.ua/index.php?id=single&tx_ttnews\[tt_news\]=182&cHash=6756be420c12401ff0fdce09eb484817](http://ula.org.ua/index.php?id=single&tx_ttnews[tt_news]=182&cHash=6756be420c12401ff0fdce09eb484817). – Назва з екрана.

36. Крысько В.Г. Секреты психологической войны (цели, задачи, методы, формы, опыт). – Мн., 1999. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.eartist.narod.ru/text19/001.htm. – Назва з екрана.

37. Мануйло А.В. Государственная информационная политика в особых условиях. М.: МИФИ, 2003. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.eartist.narod.ru/text24/0022.htm>. – Назва з екрана.

38. Маніфест Української бібліотечної асоціації «Бібліотеки в умовах кризи», прийнятий Президією УБА 7 липня 2015 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ula.org.ua/ua/252-dokumenti/dokumenti-uba>. – Назва з екрана.

39. Матеріали до стратегії розвитку бібліотечної справи в Україні до 2025 року «Якісні зміни бібліотек задля забезпечення сталого розвитку України» / авт.-упоряд.: О.М. Бруй, О.В. Воскобойнікова-Гузєва, В.С. Пашкова, Я.Є. Сошинська, І.О. Шевченко. – Київ : УБА, 2015. – 57 с.

40. Національна доктрина розвитку інформаційно-бібліотечної справи в Україні : (варіант для обговорення) / В. А. Вергунов, В. В. Дерлеменко ; Центр. наук. с.-г. б-ка УААН. – К., 2003. – 27 с.

41. Про реалізацію проекту «Бібліотеки як центри підтримки громадян в умовах воєнної загрози: робота з внутрішньо переміщеними особами» : наказ Міністерства культури України від 18 вересня 2014 року № 773 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://mincult.kmu.gov.ua/mincult/uk/publish/article/371947?jsessionid=E48C9AF8B276709C2E3BFA9AAFFFD516.app2>. – Назва з екрана.

42. Про реалізацію Всеукраїнської акції «Бібліотека українського воїна» : наказ Міністерства культури України від 18 березня 2015 року № 107 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nplu.org/storage/files/MCU.pdf>. – Назва з екрана.

43. Почепцов Г.Г. Информационные войны. Серия: Образовательная библиотека. Издательство: Рефл-бук, 2001 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.politnauka.org/library/prikl/pocheptsov.php. – Назва з екрана.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

№ з/п	Адреса вебсайту	Назва вебсайту
1	http://uabooks.info/	Офіційний сайт Української асоціації видавців та книготорговців
2	http://www.ula.org.ua	Офіційний сайт Української бібліотечної асоціації
3	http://www.nrada.gov.ua	Національна рада з питань телебачення і радіомовлення
4	http://mip.gov.ua/	Міністерство інформаційної політики України
5	http://i-army.org/	Сайт «Інформаційні війська України»
6	http://comin.kmu.gov.ua/	Державний комітет телебачення і радіомовлення України
7	http://comin.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=113319&cat_id=61025	Проект Доктрини інформаційної безпеки України

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПІДГОТОВКИ СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ

Семінар, як одна з форм навчальних аудиторних занять, спрямований на поглиблене вивчення програмного матеріалу та контроль рівня його засвоєння шляхом безпосередньої співпраці навчальної групи та викладача в процесі обговорення навчального матеріалу.

Систематична підготовка до семінару з дисципліни привчає до самостійної роботи з матеріалом, науковою, навчальною, навчально-методичною літературою, періодичними та довідковими виданнями, інформаційними ресурсами мережі Інтернет. Для виступу на семінарському занятті студенти готують усні відповіді на поставлені запитання. Під час занять створюються умови для перевірки та виявлення інтелектуального рівня студентів, формування вміння публічно виступати, логічно висловлюватись, колективно обговорювати гострі проблеми, обстоювати власну точку зору, полемізувати й аргументувати власну позицію.

Для ґрунтовного засвоєння джерел необхідно вдумливо конспектувати, вдаючись до різних форм запису: витягів, тез, цитат тощо. Доцільно підготувати власні спостереження та висновки, обґрунтувавши їх теоретичними положеннями та рекомендаціями.

Семінарські заняття не лише базуються на матеріалі, який міститься в лекційному курсі, але й підсумовують результати самостійної роботи з рекомендованою літературою.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Самостійна робота студентів – один з основних засобів оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від аудиторних навчальних занять. Упровадження в практику навчальної програми різноманітних форм самостійної роботи активно сприяє модернізації навчального процесу шляхом подолання протиріч між трансляцією знань і їх засвоєнням у взаємозв'язку теорії та практики.

Головною метою самостійної роботи є закріплення, розширення та поглиблення набутих у процесі аудиторної роботи знань, умінь і навичок, а також самостійне вивчення та засвоєння нового матеріалу під керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі.

Питання, що виникають у студентів стосовно виконання запланованих завдань, вирішуються на консультаціях, які проводять згідно з графіками, затвердженими кафедрою.

Самостійна робота студентів передбачена до кожної теми курсу, зміст якої полягає в таких положеннях:

- самостійне вивчення теоретичних, історичних і науково-практичних тем;
- самостійна робота з джерелами та літературою з метою кращого засвоєння програмного матеріалу після відвідування лекцій;
- підготовка наукових повідомлень, інформаційних довідок;
- підготовка вибіркового дослідного завдання на базі критичного огляду наукових публікацій, розроблення пропозицій щодо вирішення актуальних проблем або прогнозів за обраною тематикою;
- презентація та захист результатів виконання вибіркового дослідницького завдання на практичному занятті.

Одним із видів самостійної роботи є опрацювання лекційного матеріалу, визначення головного в змісті лекції, засвоєння її основних моментів. При цьому не слід дослівно записувати за лектором, а своїми словами фіксувати найсуттєвіше: тему, її основні питання та положення. На сторінках конспекту варто залишати широкі поля для додаткових поміток під час самостійної роботи над літературою.

Для систематизації отриманих знань з дисципліни до кожної наступної теми слід ретельно готуватись: систематично опрацьовувати матеріал попередньої лекції, рекомендовану літературу, повторювати пройдений матеріал, на який лектор посилається при викладанні нового. Якщо з певних причин лекція пропущена, її необхідно законспектувати й опрацювати самостійно, незрозумілі питання з'ясувати на консультації.

Основні види самостійної роботи студентів з дисципліни: вивчення лекційного матеріалу, опрацювання рекомендованої літератури, самоконтроль рівня засвоєння програмного матеріалу, написання рефератів.